

Nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng Lý luận chính trị cho cán bộ, đảng viên trong bối cảnh phát triển nền kinh tế theo định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế

Trần Thị Thanh Thúy*

*ThS. Khoa Lý luận Cơ sở, trường Chính trị Phạm Hùng, Vĩnh Long

Received: 8/02/2024; Accepted: 16/02/2024; Published: 20/02/2024

Abstract: Training and developing political theory for officials and party members are vital tasks to enhance political awareness, unify will, and actions for successfully fulfilling revolutionary tasks in the current era. This article underscores the significance and necessary factors to improve the quality and effectiveness of training and developing political theory for officials and party members during the period of significant economic-social development and international integration in our country.

Keywords: Political theory, officials, party members; training, development.

1. Đặt vấn đề

Lý luận chính trị (LLCT) là một trong những nhân tố cần thiết để hình thành nên nhân cách, phẩm chất, đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên (CB, ĐV). Quan điểm chính trị của CB, ĐV quán triệt theo đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước, đặc biệt trong bối cảnh diễn biến nhiều thay đổi nhanh chóng hiện nay của nền kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế. Trong tình hình nước ta đang xây dựng nền kinh tế định hướng Xã hội chủ nghĩa (XHCN) và HNQT có nhiều phức tạp từ sự xâm nhập của các thế lực, văn hóa từ bên ngoài vào Việt Nam, do đó sự vững vàng về tư tưởng, chính trị, xây dựng lối sống đạo đức cách mạng, văn minh “hòa nhập nhưng không hòa tan” là rất cần thiết đối với đội ngũ CB, ĐV hiện nay. Do đó, công tác đào tạo, bồi dưỡng LLCT rất quan trọng trong việc hình thành và phát triển tư tưởng, chính trị, đạo đức cách mạng trong giai đoạn hiện nay.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Vị trí của đào tạo, bồi dưỡng LLCT trong bối cảnh phát triển kinh tế - xã hội và HNQT

Đào tạo, bồi dưỡng LLCT cho có vị trí rất quan trọng trong toàn bộ hoạt động của Đảng. Tầm quan trọng này bắt nguồn từ vai trò của chủ nghĩa Mác - Lênin đối với quá trình phát triển của xã hội với tư cách là khoa học cách mạng của giai cấp công nhân và là hệ tư tưởng của toàn xã hội trong chế độ xã hội chủ nghĩa. Nền kinh tế thị trường định hướng XHCN và HNQT; dưới sự quản lý của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, do Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo đòi hỏi cần phải có được một đội ngũ CB, ĐV tốt, ngang tầm với đòi hỏi của nhiệm vụ cách mạng,

do đó đội ngũ CB, ĐV phải luôn luôn học tập về mọi mặt để nâng cao trình độ, phải trở thành những người tiên tiến.

Hoạt động ĐTBĐ LLCT cho đội ngũ CB, ĐV hiện nay có vị trí hết sức quan trọng như sau:

- *Thứ nhất*, ĐTBĐ LLCT định hướng cho hoạt động lãnh đạo quản lý, hoạt động chuyên môn nghiệp vụ của đội ngũ CB, ĐV. Tạo sự thống nhất về chính trị, tư tưởng trong Đảng, sự đồng thuận trong nhân dân về mục tiêu con đường đi lên của đất nước.

- *Thứ hai*, qua ĐTBĐ LLCT giúp CB, ĐV kiên định trong cuộc đấu tranh tư tưởng của Đảng chống lại các quan điểm sai trái, cơ hội, phân động, bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước; giữ vững và tăng cường trận địa tư tưởng XHCN, làm thất bại âm mưu Diễn biến hoà bình trên lĩnh vực tư tưởng - văn hoá của kẻ thù. Hoạt động ĐTBĐ LLCT giúp CB, ĐV trang bị kiến thức, kỹ năng, thái độ vững chắc về lập trường, quan điểm chính trị cách mạng, vững lòng tin vào Đảng, kiên định và có đầy đủ lập luận chống lại những âm mưu chống phá, những cám dỗ dẫn đến tha hóa về đạo đức, lung lay tư tưởng, ý chí cách mạng của đội ngũ CB, ĐV.

- *Thứ ba*, ĐTBĐ LLCT cho đội ngũ CB, ĐV còn xuất phát từ yêu cầu, nhiệm vụ của chính bản thân đội ngũ CB, ĐV trong giai đoạn hiện nay; nhằm củng cố lòng tin vào sự lãnh đạo của Đảng, vào con đường cách mạng và lý tưởng mà Bác Hồ, Đảng ta và dân tộc ta đã lựa chọn.

- *Thứ tư*, ĐTBĐ nâng cao LLCT cho đội ngũ CB, ĐV là nhân tố tác động tích cực đến công cuộc đổi mới, xây dựng nền kinh tế thị trường định hướng

XHCN và HNQT.

- *Thứ năm*, đào tạo, bồi dưỡng LLCT giúp cho đội ngũ CB, ĐV xác định niềm tin khoa học vào chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước.

Tóm lại, ĐTBĐ LLCT cho đội ngũ CB, ĐV hiện nay có vị trí rất lớn trong quá trình hình thành, củng cố, phát triển tư tưởng, phẩm chất, đạo đức cách mạng của mỗi người CB, ĐV. Vì vậy, trong bối cảnh hiện nay ĐTBĐ LLCT cần phát huy hơn nữa trong ĐTBĐ để trang bị kiến thức, kỹ năng, năng lực lập trường cách mạng theo chủ trương con đường lãnh đạo của Đảng ta cho đội ngũ CB, ĐV.

2.2. Tầm quan trọng của ĐTBĐ LLCT trong bối cảnh hiện nay

Thuật ngữ “lý luận” ở nước ta hiện nay còn được hiểu theo nghĩa hẹp, tức lý luận là nói tắt của “lý luận chính trị”. LLCT là những vấn đề lý luận gắn liền với cuộc đấu tranh giữa các giai cấp trong xã hội có giai cấp, xung quanh vấn đề giành và giữ chính quyền.

Theo các cấp độ, *kiến thức LLCT* gồm: Những quy luật vận động của tự nhiên và xã hội, hệ thống quan điểm, luận điểm về thế giới (thế giới quan), hình thành hệ tư tưởng của một giai cấp (hệ tư tưởng của chủ nghĩa Mác - Lênin là hệ tư tưởng của giai cấp công nhân); những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, sự thể hiện của chúng trong các điều kiện của thời đại; các mô hình, phương pháp luận vận dụng các nguyên lý chung của chủ nghĩa Mác - Lênin vào điều kiện cụ thể của mỗi nước, mỗi giai đoạn phát triển của cách mạng, qua đó xây dựng, phát triển cương lĩnh, đường lối, quan điểm của Đảng Cộng sản; cơ sở lý luận của đường lối, quan điểm của Đảng nói chung và của mỗi ngành, địa phương, lĩnh vực cụ thể và kết quả tổng kết thực tiễn trong quá trình thực hiện đường lối của Đảng.

Đào tạo, bồi dưỡng LLCT là chuyển hóa kiến thức LLCT cho những người là đối tượng của ĐTBĐ lý luận. ĐTBĐ LLCT là quá trình tác động có mục đích, có hệ thống nhằm hình thành nên nhận thức về LLCT cho đội ngũ CB, ĐV, hướng đến hành động tự giác tuân thủ và thực hiện đường lối, quan điểm, chủ trương của Đảng. Nhiệm vụ cơ bản của ĐTBĐ LLCT là nâng cao nhận thức LLCT của Đảng, qua đó xây dựng thế giới quan khoa học, nhân sinh quan cách mạng, phương pháp luận duy vật biện chứng, đạo đức, lối sống, tạo nên bản lĩnh chính trị, niềm tin vào mục tiêu, lý tưởng cho đội ngũ CB, ĐV.

Hoạt động ĐTBĐ LLCT là quá trình tổ chức, giáo dục, truyền bá một cách cơ bản, có hệ thống chủ

nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng, pháp luật của Nhà nước trong Đảng và trong đội ngũ CB, ĐV nhằm từng bước xây dựng thế giới quan, phương pháp luận khoa học, nhân sinh quan cách mạng, tạo nên bản lĩnh chính trị vững vàng, niềm tin vững chắc vào mục tiêu, lý tưởng xã hội chủ nghĩa, nâng cao năng lực hoạt động thực tiễn, đạo đức và lối sống lành mạnh, tinh thần tự giác và tích cực trong quá trình cải tạo xã hội cũ, xây dựng xã hội mới xã hội chủ nghĩa.

Tóm lại, ĐTBĐ LLCT cho đội ngũ CB, ĐV có tầm quan trọng trong việc tác động đến ý thức trách nhiệm thực hiện nhiệm vụ của bản thân đối với công tác Đảng, công tác chuyên môn, đồng thời nó cũng ảnh hưởng lớn đến tư tưởng, quan điểm, ý chí chiến đấu cách mạng của đội ngũ CB, ĐV trong bối cảnh hiện nay.

2.3. Giải pháp nâng cao chất lượng ĐTBĐ LLCT cho CB, ĐV

Với vị trí, vai trò và tầm quan trọng đã phân tích trên cho thấy cần có những định hướng các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng ĐTBĐ LLCT cho đội ngũ CB, ĐV để thực hiện tốt nhiệm vụ Đảng, Nhà nước giao cho, theo đó cần quan tâm thực hiện tốt một số giải pháp sau:

- *Một là*, thực hiện nghiêm túc chế độ học tập LLCT trong Đảng, nhất quán quan điểm xem việc tăng cường, nâng cao chất lượng ĐTBĐ LLCT để nâng cao chất lượng hoạt động của đội ngũ CB, ĐV là nhiệm vụ chính trị quan trọng, thường xuyên của các cấp ủy đảng, là nhân tố trọng yếu quyết định sự thành bại của cách mạng. Chế định việc học tập, nâng cao trình độ LLCT gắn với xây dựng bộ tiêu chí chuẩn hóa CB, ĐV ở các cơ quan của Đảng, Nhà nước; chú trọng chất lượng đầu vào, ưu tiên cán bộ trưởng thành từ thực tiễn và được đào tạo cơ bản, nhất là ở các lĩnh vực thuộc các chuyên ngành xây dựng Đảng.

Hai là, kết quả học tập LLCT là một trong những tiêu chuẩn để xem xét đánh giá, sử dụng, thực hiện chính sách đối với cán bộ, đánh giá tư cách đảng viên, đánh giá công chức, viên chức giúp cho đội ngũ này có năng lực tư duy lý luận, có khả năng tổng kết thực tiễn, vận dụng tốt đường lối, chủ trương và chính sách của Đảng và Nhà nước vào thực tiễn địa phương. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy: “*Học lý luận không phải để nói mềp, nhưng biết lý luận mà không thực hành là lý luận suông. Học là để áp dụng vào việc làm. Làm mà không có lý luận thì không khác gì đi mò trong đêm tối, vừa chậm chạp vừa hay vấp*”

váp. Có lý luận thì mới hiểu được mọi việc trong xã hội, trong phong trào để chủ trương cho đúng, làm cho đúng”.

Ba là, chăm lo xây dựng đội ngũ CB, ĐV làm công tác ĐTBĐ LLCT nói chung, công tác giảng dạy LLCT nói riêng, nhất là thực hiện tốt chính sách quy hoạch ĐTBĐ, sử dụng, đãi ngộ cán bộ làm công tác ĐTBĐ LLCT. Cùng với việc nâng cấp cơ sở vật chất, kiện toàn và nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên, Đảng ủy tại các địa phương cần tiếp tục quan tâm chỉ đạo đổi mới phương thức ĐTBĐ LLCT, tăng cường liên kết, phối hợp đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên về phẩm chất chính trị, tư tưởng, đạo đức cũng như năng lực chuyên môn. Nâng cao chất lượng gắn với đổi mới phương pháp truyền đạt nghị quyết, giảng dạy các môn LLCT trong ĐTBĐ giảng viên tại các trường chính trị, các trung tâm bồi dưỡng chính trị của địa phương theo hướng lấy người học làm trung tâm, phát huy tính tích cực, chủ động của người học, bám sát tình hình thực tế của địa phương, học phải đi đôi với hành; đối với những chỉ thị, nghị quyết quan trọng của Đảng.

Bốn là, tăng cường xây dựng cơ chế, chính sách cởi mở để thu hút đội ngũ giảng viên kiêm chức giảng dạy là cán bộ lãnh đạo, quản lý và các chuyên gia giỏi để tham gia giảng dạy và truyền đạt tại các cơ sở ĐTBĐ LLCT. Đội ngũ cán bộ làm công tác giảng dạy LLCT phải không ngừng ra sức học tập, nâng cao trình độ lý luận, thường xuyên tìm hiểu, nghiên cứu cập nhật, làm mới kiến thức lý luận; nghiên cứu tổng kết thực tiễn, kịp thời tiếp thu thông tin từ thực tiễn, lựa chọn, đưa thông tin thực tiễn vào bài giảng một cách khoa học, phù hợp với nội dung chuyên đề và đối tượng người học.

Năm là, thực hiện tốt các khâu trong hoạt động ĐTBĐ LLCT từ chiêu sinh, khảo sát, quản lý hồ sơ, thủ tục của mỗi loại hình, từng lớp học gắn với cung cấp đầy đủ tài liệu bài giảng, thông báo lịch giảng bài và nội dung chuyên đề để giảng viên nghiên cứu soạn giáo án, chuẩn bị thực hiện bài giảng. Phải đảm bảo gắn lý luận với thực tiễn, phải xuất phát từ yêu cầu của hoạt động thực tiễn để đưa ra nội dung, chương trình giáo dục cho thích hợp, có phân tích, chứng minh, cập nhật thông tin thời sự, nhất là thông tin tình hình cơ sở, địa phương, đơn vị để nâng cao hiệu quả và sức thuyết phục; nội dung, phương pháp và hình thức giáo dục LLCT phải phù hợp với trình độ học vấn, khả năng nhận thức của từng đối tượng CB, ĐV.

Sáu là, đa dạng hóa các loại hình ĐTBĐ LLCT,

đổi mới về phương thức tổ chức và phương pháp giảng dạy và học tập LLCT nhưng không mở lớp tràn lan, chú trọng chất lượng, tránh chạy theo số lượng, chỉ tiêu thành tích. Tăng cường mở các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ công tác, kỹ năng xử lý các tình huống nảy sinh trong thực tiễn, các lớp chuyên đề gắn với tham quan thực tế, học tập kinh nghiệm để tác động trực quan, khắc sâu nhận thức của người học.

Đội ngũ CB, ĐV cần nhận thức đầy đủ về ý nghĩa và tầm quan trọng của mình là những người lãnh đạo, quản lý xã hội, là bộ phận quan trọng nhất ảnh hưởng đến sự phát triển của các cấp, các ngành, các lĩnh vực và toàn bộ sự phát triển của đất nước, của địa phương. “Muốn việc thành công hoặc thất bại đều do cán bộ tốt hoặc kém”, vì vậy đòi hỏi đội ngũ CB, ĐV trước hết là cán bộ lãnh đạo chủ chốt, phải có kế hoạch thường xuyên học tập, nâng cao trình độ LLCT, kiến thức và năng lực hoạt động thực tiễn.

3. Kết luận

Hoạt động ĐTBĐ LLCT cho đội ngũ CB, ĐV có vị trí, vai trò và tầm quan trọng rất lớn trong việc hình thành, phát triển tư duy, lập luận chính trị vững chắc, rõ ràng, ý chí kiên định trước mọi tình huống, đặc biệt trong bối cảnh có nhiều thay đổi nhanh chóng và phức tạp hiện nay. Một bộ phận không nhỏ trong đội ngũ CB, ĐV tha hóa về phẩm chất, đạo đức cách mạng chính trị, bên cạnh do không nắm vững LLCT, lập trường, tư tưởng cách mạng không quán triệt dẫn đến hiện tượng “tự chuyển biến, tự chuyển hóa” cũng đang diễn ra trong đội ngũ CB, ĐV. Do đó, ĐTBĐ LLCT đóng vai trò quan trọng trong hoạt động ĐTBĐ phát triển năng lực một cách toàn diện cả về lĩnh vực tư tưởng, chính trị, phẩm chất đạo đức cách mạng và lĩnh vực chuyên môn nghiệp vụ của người CB, ĐV.

Tài liệu tham khảo

1. Ban Chấp hành TƯ (2022), *Quy định số 57-QĐ/TW về đối tượng, tiêu chuẩn và phân cấp đào tạo lý luận chính trị*, Hà Nội.
2. Bộ Chính Trị (2014), *Nghị quyết số 32-NQ/TW, ngày 26/5/2014 của Bộ Chính Trị về tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng công tác ĐTBĐ LLCT cho cán bộ lãnh đạo, quản lý*, Hà Nội.
3. Hồ Chí Minh (2011): *Toàn tập - Tập 5*, NXB CTQG, Hà Nội.
4. Hồ Chí Minh (2011): *Toàn tập - Tập 9*, NXB CTQG, Hà Nội.
5. Hồ Chí Minh (2000), *Toàn tập*, Tập 12, NXB CTQG, Hà Nội.